

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Навчально-наукового інституту
«Каразінський інститут міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»
Микола ПИСАРЕВСЬКИЙ

Робоча програма навчальної дисципліни
Екологічний туризм

рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
галузь знань	24 «Сфера обслуговування»
спеціальність	242 «Туризм і рекреація»
освітня програма	«Туристичний бізнес »
спеціалізація	
вид дисципліни	за вибором

Навчально-науковий інститут «Каразінський інститут міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»

2026/ 2027 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

від "27" серпня 2026 року, протокол № 1

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

канд. екон. наук, доцент,
доцент кафедри світової політики,
дипломатії та туристичного бізнесу

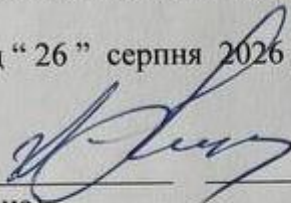
Олена ЄВТУШЕНКО

Програму схвалено на засіданні кафедри світової політики, дипломатії та туристичного бізнесу

Протокол № 1 від "26" серпня 2026 року

Завідувач кафедри світової політики,
дипломатії та туристичного бізнесу

(підпис)

Анатолій ПАРФІНЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено з гарантом (керівником проектної групи)
освітньої-професійної програми «ТУРИСТИЧНИЙ БІЗНЕС»

Гарант (керівник проектної групи)
освітньої-професійної програми
«Туристичний бізнес»

(підпис)

Олена ЄВТУШЕНКО
(прізвище та ініціали)

Програму погоджено науково-методичною комісією Навчально-наукового інституту «Каразінський інститут міжнародних відносин та туристичного бізнесу»

Протокол № 1 від "27" серпня 2026 року

Голова науково-методичної комісії
Навчально-наукового інституту
«Каразінський інститут міжнародних відносин
та туристичного бізнесу»

(підпис)

Ганна ПАНАСЕНКО
(прізвище та ініціали)

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Екологічний туризм» складена відповідно до освітньо-професійної програми
«Туристичний бізнес»
підготовки бакалавра
за спеціальністю 242 - «Туризм і рекреація»

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Метою викладання навчальної дисципліни “Екологічний туризм” є опанування студентами теоретичних знань та практичних навичок у сфері екологічного туризму, розуміння його принципів, особливостей організації та розвитку з урахуванням вимог охорони навколишнього природного середовища та принципів сталого розвитку..

1.2. Основними завданнями вивчення дисципліни “Екологічний туризм” є:

- формування у студентів системи знань про сутність, принципи та особливості екологічного туризму;
- ознайомлення з основними видами та формами екологічного туризму;
- вивчення природно-рекреаційних ресурсів як основи розвитку екологічного туризму;
- формування навичок організації та планування екологічних туристичних маршрутів;
- ознайомлення з принципами сталого та відповідального туризму;
- визначення впливу туристичної діяльності на природне середовище та способів мінімізації негативних наслідків;
- вивчення особливостей функціонування природно-заповідних територій у туристичній діяльності;
- формування навичок оцінювання туристичного потенціалу територій для розвитку екологічного туризму;
- ознайомлення з вітчизняним та міжнародним досвідом розвитку екологічного туризму;
- формування відповідального ставлення до природної та культурної спадщини.

1.3. Кількість кредитів: 4

1.4. Загальна кількість годин: 120

1.5. Характеристика навчальної дисципліни	
За вибором	
Денна форма навчання	Заочна (дистанційна) форма навчання
Рік підготовки	
4-й	4-й
Семестр	
7-й	7-й
Лекції	
16 год.	12 год.
Практичні, семінарські заняття	
16 год.	
Самостійна робота	
88 год.	108 год.
Індивідуальні завдання	
-	

** у разі формування малочисельних груп обсяг аудиторного навчального навантаження, відведеного на вивчення навчальної дисципліни, зменшується відповідно до Положення про планування й звітування науково-педагогічних працівників Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна.*

1.6. Перелік компетентностей, що формує дана дисципліна:

- здатність застосовувати теоретичні знання у сфері екологічного туризму та сталого розвитку туристичної діяльності;

- здатність аналізувати туристично-рекреаційний потенціал територій для розвитку екологічного туризму;
- здатність визначати та оцінювати природні й культурні ресурси екологічного туризму;
- здатність розробляти та організовувати екологічні туристичні маршрути і програми з урахуванням принципів сталого розвитку;
- здатність оцінювати вплив туристичної діяльності на навколишнє природне середовище та визначати шляхи його мінімізації;
- здатність застосовувати принципи відповідального та екологічно безпечного туризму у професійній діяльності;
- здатність працювати з інформацією, аналізувати та використовувати сучасні джерела щодо розвитку екологічного туризму;
- здатність приймати обґрунтовані рішення щодо організації туристичної діяльності з урахуванням екологічних, соціальних та економічних аспектів;
- здатність комунікувати та взаємодіяти із зацікавленими сторонами у процесі організації екологічного туризму;
- здатність використовувати вітчизняний та міжнародний досвід розвитку екологічного туризму у професійній діяльності.

1.7. Заплановані результати навчання

- знати сутність, основні принципи, види та форми екологічного туризму;
- знати особливості використання природних і культурних ресурсів у розвитку екологічного туризму;
- розуміти принципи сталого та відповідального туризму;
- вміти оцінювати туристично-рекреаційний потенціал територій для розвитку екологічного туризму;
- вміти визначати вплив туристичної діяльності на навколишнє природне середовище;
- вміти розробляти екологічні туристичні маршрути та програми;
- вміти застосовувати принципи екологічної безпеки під час організації туристичної діяльності;
- вміти використовувати сучасні інформаційні джерела для аналізу стану та перспектив розвитку екологічного туризму;
- вміти аналізувати вітчизняний та міжнародний досвід організації екологічного туризму;
- вміти приймати обґрунтовані рішення щодо організації екологічно відповідальної туристичної діяльності.

1.8 Пререквізити:

Вивчення дисципліни «Екологічний туризм» базується на знаннях, отриманих студентами під час опанування таких навчальних дисциплін, як «Вступ до туристичного бізнесу», «Географія рекреації та туризму», «Рекреалогія та курортологія», «Туристичні ресурси України», «Організація туристичних подорожей», «Організація екскурсійної діяльності».

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Тема 1. Передумови виникнення та концептуальні засади екологічного туризму

Передумови виникнення та історія розвитку екологічного туризму. Сутність, принципи та функції екологічного туризму. Концепція сталого розвитку та її роль у розвитку екологічного туризму. Сучасні тенденції розвитку екологічного туризму у світі та в Україні.

Тема 2. Ресурсний потенціал екологічного туризму

Природний капітал як основа розвитку екологічного туризму. Природно-заповідний фонд та інші природні туристичні ресурси. Екосистемні послуги та їх значення для туристичної діяльності. Оцінювання туристичної привабливості природних територій.

Тема 3. Формування екологічного туристичного продукту

Поняття та структура екологічного туристичного продукту. Етапи розроблення екологічного туру. Ціноутворення та економічне обґрунтування туристичного продукту. Якість і конкурентоспроможність екологічного туристичного продукту.

Тема 4. Організація та економіка екологічного туризму

Організаційні форми екологічного туризму та суб'єкти ринку. Підприємництво і бізнес-моделі в екологічному туризмі. Економічна ефективність діяльності підприємств екологічного туризму. Фінансування та інвестиційне забезпечення розвитку екологічного туризму.

Тема 5. Маркетинг екологічного туристичного продукту

Ринок екологічного туризму та поведінка споживачів. Брендінг і просування екологічного туристичного продукту. Цифровий маркетинг і сучасні канали комунікації. Green marketing та формування довіри до екологічного продукту.

Тема 6. Управління сталим розвитком екологічного туризму

Управління екологічним туризмом на національному та регіональному рівнях. Міжнародні стандарти, сертифікація та екологічне маркування. Роль місцевих громад у розвитку екологічного туризму. Вплив екологічного туризму на соціально-економічний розвиток територій.

Тема 7. Безпека в екологічному туризмі

Теоретичні засади безпеки в екологічному туризмі. Основні ризики та небезпеки під час екологічних подорожей. Організація безпечного перебування туристів у природному середовищі. Екологічна етика та правила поведінки туристів у природі.

Тема 8. Інновації та перспективи розвитку екологічного туризму

Інноваційні технології в екологічному туризмі. Світові практики розвитку екологічного туризму. Перспективи розвитку екологічного туризму в Україні. Розроблення авторського екологічного туристичного продукту.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб.	інд.	с. р.		л	п	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Передумови виникнення та концептуальні засади екологічного туризму	15	4	2			9	14	1				13
Тема 2. Ресурсний потенціал екологічного туризму	15	4	2			9	16	2				14
Тема 3. Формування екологічного туристичного продукту	15	4	2			9	14	1				13
Тема 4. Організація та економіка екологічного туризму	15	4	2			9	14	1				13
Тема 5. Маркетинг екологічного туристичного продукту	15	4	2			9	16	2				14
Тема 6. Управління сталим розвитком екологічного туризму	15	4	2			9	16	2				14

Тема 7. Безпека в екологічному туризмі	15	4	2			9	14	1				13
Тема 8. Інновації та перспективи розвитку екологічного туризму	15	4	2			9	16	2				14
Усього годин	120	32	16			72	120	12				108

4. Теми семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	К-сть годин
1	Передумови виникнення та концептуальні засади екологічного туризму	2
2	Ресурсний потенціал екологічного туризму	2
3.	Формування екологічного туристичного продукту	2
4	Організація та економіка екологічного туризму	2
5	Маркетинг екологічного туристичного продукту	2
6	Управління сталим розвитком екологічного туризму	2
7	Безпека в екологічному туризмі	2
8	Інновації та перспективи розвитку екологічного туризму	2
	Разом	16

5. Завдання для самостійної роботи

№ з/п	Види, зміст самостійної роботи	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Зараза форма навчання
1	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Передумови виникнення та концептуальні засади екологічного туризму» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: <i>Історичні передумови виникнення та становлення екологічного туризму.</i> <i>Екологічні та соціально-економічні чинники розвитку екологічного туризму.</i> <i>Еволюція поняття «екологічний туризм» та основні підходи до його визначення.</i> <i>Основні принципи екологічного туризму та їх практичне значення.</i> <i>Функції екологічного туризму та їх роль у розвитку туристичних територій.</i> <i>Взаємозв'язок екологічного туризму та концепції сталого розвитку.</i> <i>Відмінності екологічного туризму від масового, природного та пригосподницького туризму.</i> <i>Сучасні тенденції розвитку екологічного туризму у світі та Україні.</i>	9	13

2	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Ресурсний потенціал екологічного туризму» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: <i>Поняття та структура ресурсного потенціалу екологічного туризму.</i> <i>Природні ресурси як основа розвитку екологічного туризму.</i> <i>Природно-заповідний фонд України як ресурсна база екологічного туризму.</i> <i>Біологічне та ландшафтне різноманіття як чинник туристичної привабливості територій.</i> <i>Культурно-історичні ресурси та їх роль у розвитку екологічного туризму.</i> <i>Екосистемні послуги та можливості їх використання в екологічному туризмі.</i> <i>Методичні підходи до оцінювання туристичної привабливості та ресурсного потенціалу територій.</i> <i>Ресурсний потенціал екологічного туризму України: сучасний стан, проблеми та перспективи використання.</i>		14
3	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Формування екологічного туристичного продукту» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: <i>Поняття, структура та особливості екологічного туристичного продукту.</i> <i>Основні етапи формування екологічного туристичного продукту.</i> <i>Визначення цільової аудиторії та врахування потреб екологічного туриста.</i> <i>Вибір туристичних ресурсів та об'єктів для створення екологічного туристичного продукту.</i> <i>Проектування екологічного туристичного маршруту та його основних елементів.</i> <i>Інформаційне забезпечення та інтерпретація природної і культурної спадщини в екологічному туризмі.</i> <i>Екологічні вимоги та принципи сталості під час формування туристичного продукту.</i> <i>Оцінювання конкурентоспроможності та економічної ефективності екологічного туристичного продукту.</i>	9	13
4	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Організація та економіка екологічного туризму» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: <i>Особливості організації екологічного туризму.</i> <i>Основні учасники та організаційні форми екологічної туристичної діяльності.</i> <i>Планування та організація екологічних туристичних подорожей.</i> <i>Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення екологічного туризму.</i> <i>Основні витрати у процесі формування та реалізації екологічного туристичного продукту.</i> <i>Ціноутворення та формування вартості екологічного туристичного продукту.</i>	9	13

	<i>Економічна ефективність та оцінювання результативності діяльності у сфері екологічного туризму.</i> <i>Перспективи розвитку та економічні можливості екологічного туризму в Україні.</i>		
5	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Маркетинг екологічного туристичного продукту» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: <i>Сутність та особливості маркетингу екологічного туристичного продукту.</i> <i>Дослідження ринку та визначення цільової аудиторії екологічного туризму.</i> <i>Формування позиціонування та конкурентних переваг екологічного туристичного продукту.</i> <i>Цінова політика в маркетингу екологічного туристичного продукту.</i> <i>Канали просування та збуту екологічного туристичного продукту.</i> <i>Цифровий маркетинг та використання соціальних мереж у просуванні екологічного туризму.</i> <i>Брендинг та формування екологічного іміджу туристичної дестинації або продукту.</i> <i>Сучасні маркетингові тенденції та перспективи просування екологічного туризму в Україні.</i>	9	14
6	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Управління сталим розвитком екологічного туризму» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: <i>Сутність та принципи управління сталим розвитком екологічного туризму.</i> <i>Основні рівні та суб'єкти управління сталим розвитком екологічного туризму.</i> <i>Планування сталого розвитку екологічного туризму на рівні туристичної дестинації.</i> <i>Управління туристичними потоками та рекреаційним навантаженням на природні території.</i> <i>Екологічний моніторинг та оцінювання сталості туристичної діяльності.</i> <i>Взаємодія органів державної влади, туристичного бізнесу та природоохоронних установ у забезпеченні сталого розвитку.</i> <i>Економічні та соціальні механізми забезпечення сталого розвитку екологічного туризму.</i> <i>Міжнародний досвід управління сталим розвитком екологічного туризму та можливості його використання в Україні.</i>	9	14
7	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Безпека в екологічному туризмі» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: <i>Поняття та основні принципи безпеки в екологічному туризмі.</i> <i>Природні небезпеки та ризики під час екологічних туристичних подорожей.</i> <i>Метеорологічні фактори як джерело небезпеки для екологічного туриста.</i>	9	13

	<i>Ризики, пов'язані з рельєфом, водними об'єктами, рослинним і тваринним світом.</i> <i>Організація безпечного маршруту: планування, оцінювання ризиків та підготовка туристів.</i> <i>Правила поведінки туристів на природних територіях та в об'єктах природно-заповідного фонду.</i> <i>Надання першої допомоги та дії туристів у надзвичайних ситуаціях.</i> <i>Екологічна безпека та відповідальна поведінка туриста як складові безпечної туристичної діяльності.</i>		
8	Вид : позааудиторна Зміст: Поглиблене вивчення матеріалу за темою: «Інновації та перспективи розвитку екологічного туризму» Вивчити самостійно та підготувати короткі доповіді за наступними питаннями: <i>Сутність та роль інновацій у розвитку екологічного туризму.</i> <i>Цифровізація екологічного туризму: цифрові платформи, мобільні застосунки, GPS та електронні карти.</i> <i>Використання штучного інтелекту та Big Data в управлінні туристичними потоками.</i> <i>VR- та AR-технології, QR-коди й аудіогіди як інструменти інтерпретації природної та культурної спадщини.</i> <i>Міжнародний досвід упровадження інновацій в екологічному туризмі.</i> <i>Інноваційні напрями розвитку екологічного туризму в Україні.</i> <i>Виклики та перспективи розвитку екологічного туризму в Україні в умовах післявоєнного відновлення та кліматичних змін.</i> <i>Перспективні моделі та технології створення конкурентоспроможного екологічного туристичного продукту.</i>	9	14
14	Разом	72	108

6. Індивідуальні завдання

Не передбачено навчальним планом

7. Методи навчання.

Методи навчання, як впорядковані способи взаємопов'язаної, цілеспрямованої діяльності викладача та студентів, спрямовані на ефективне розв'язання навчально-виховних завдань, реалізуються через систему прийомів та засобів навчальної діяльності. Прийоми навчання (конкретні дії викладача та студентів), спрямовані на реалізацію вимог методів. Засоби навчання – різноманітне навчальне обладнання, яке використовується у системі пізнавальної діяльності, зокрема, технічні засоби.

7.1. Словесні методи навчання:

- лекція;
- бесіда;
- розповідь;
- пояснення;

7.2. Наочні методи навчання:

- ілюстрація;
- демонстрація;

7.3. Практичні методи навчання:

- метод робіт з письмовими джерелами;
- метод робіт з аудіо/ відеоматеріалами;
- практичні заняття.

8. Методи контролю

Під час вивчення дисципліни «Екологічний туризм» застосовуються такі методи контролю: усний, письмовий та тестовий. Контроль із дисципліни складається з поточного контролю та підсумкового контролю у формі семестрового заліку.

Поточний контроль проводиться під час семінарських та практичних занять, а також за результатами виконання завдань самостійної роботи. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки здобувачів вищої освіти із відповідної теми, у тому числі матеріалу, опрацьованого самостійно, а також набутих практичних навичок під час виконання практичних завдань.

Поточний контроль здійснюється на кожному семінарському занятті та може проводитися у формі усного опитування, письмового експрес-контролю, тестування, виконання практичних і творчих завдань, виступів студентів під час обговорення питань на семінарських заняттях тощо.

Засвоєння навчального матеріалу контролюється відповідно до конкретних цілей навчання за кожною темою дисципліни. Результати поточного контролю є основною складовою оцінювання навчальних досягнень студента протягом семестру.

Застосовуються такі засоби діагностики рівня підготовки студентів:

- тестові завдання;
- усне опитування;
- письмові завдання;
- виконання практичних завдань;
- виконання творчих завдань;
- підготовка та представлення коротких доповідей.

Оцінювання результатів навчання здійснюється за результатами виконання всіх видів навчальної діяльності, передбачених робочою програмою дисципліни, з урахуванням результатів поточного контролю та підсумкового контролю.

Підсумковий контроль із дисципліни «Екологічний туризм» здійснюється у формі семестрового заліку відповідно до навчального плану та в терміни, встановлені графіком навчального процесу. Залік проводиться за матеріалом, визначеним робочою програмою дисципліни.

Залік проводиться у формі тестування та містить **40 тестових завдань**. За кожну правильну відповідь студент отримує **1 бал**. Максимальна кількість балів за виконання тестових завдань становить **40 балів**.

Підсумкова оцінка з дисципліни формується з урахуванням результатів поточного контролю та результатів семестрового заліку відповідно до затвердженої системи оцінювання.

УВАГА! У разі використання заборонених джерел на екзамені студент на вимогу викладача залишає аудиторію та одержує загальну нульову оцінку (0).

У разі настання / подовження дії **обставин непоборної сили** (в тому числі запровадження жорстких карантинних обмежень в умовах пандемії з заборонаю відвідування ЗВО) здобувачам вищої освіти денної та заочної форм навчання надається можливість скласти **залік дистанційно на платформі Moodle** в дистанційному курсі «Екологічний туризм», режим доступу: <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=18127>

9. Схема нарахування балів

Поточний контроль та самостійна робота								Проміжний тестовий контроль	Разом	Залік	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	12	60	40	100
6	6	6	6	6	6	6	6				

Для допуску до складання підсумкового контролю (залік) здобувач вищої освіти повинен набрати не менше 30 балів з навчальної дисципліни під час поточного контролю, самостійної роботи, індивідуального завдання.

Критерії поточного оцінювання знань студентів

6 балів — студент демонструє глибокі та системні знання навчального матеріалу, вільно володіє основними поняттями та категоріями теми, повно й аргументовано відповідає на запитання, логічно та послідовно викладає матеріал, уміє застосовувати теоретичні знання під час виконання практичних завдань, робить обґрунтовані висновки.

5 балів — студент демонструє достатньо повні та міцні знання матеріалу, правильно використовує основні поняття, логічно відповідає на запитання, уміє застосовувати набуті знання під час виконання практичних завдань. Допускає незначні неточності, які самостійно або за допомогою викладача виправляє.

4 бали — студент загалом володіє основним навчальним матеріалом, розуміє сутність основних понять і положень теми, але відповідь недостатньо повна або містить окремі неточності. Під час виконання практичних завдань потребує незначної допомоги викладача.

3 бали — студент засвоїв основні положення навчального матеріалу на базовому рівні, але має труднощі з його поясненням та застосуванням. Відповіді неповні, містять суттєві неточності; практичні завдання виконує частково або за допомогою викладача.

2 бали — студент має фрагментарні знання з теми, відтворює лише окремі факти, поняття чи положення, не може самостійно пояснити їх взаємозв'язок. Практичні завдання виконує з істотною допомогою викладача або допускає значну кількість помилок.

1 бал — студент демонструє мінімальний рівень знань, може відтворити лише окремі елементи навчального матеріалу, відповіді мають фрагментарний характер. Практичне завдання переважно не виконує або виконує з істотними помилками.

0 балів — студент не демонструє знань з теми, не відповідає на запитання, не бере участі в обговоренні або не виконує передбачене завдання.

Під час вивчення навчальної дисципліни використання технологій штучного інтелекту (ШІ) здійснюється відповідно до Політики використання технологій штучного інтелекту Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна.

У межах дисципліни застосовуються такі моделі використання ШІ:

1. Модель «ШІ заборонено».

Використання технологій штучного інтелекту не допускається під час виконання контрольних заходів, спрямованих на перевірку індивідуальних знань і сформованості компетентностей здобувача освіти, зокрема: усного опитування, модульних контрольних робіт, екзамену (заліку), якщо інше не визначено викладачем, інших видів оцінювання, для яких викладачем встановлено обмеження щодо використання ШІ.

2. Модель «ШІ як асистент».

Під час підготовки до практичних занять, виконання індивідуальних завдань, рефератів, аналітичних оглядів та інших письмових робіт дозволяється використання ШІ для: пошуку та систематизації інформації, добору та первинного аналізу наукових джерел, пояснення складних понять, удосконалення структури тексту, перевірки граматики, стилю та оформлення, генерації ідей, плану роботи або прикладів.

Фінальний текст роботи, висновки, аналіз, інтерпретація результатів та прийняті рішення повинні бути самостійно підготовлені здобувачем освіти.

3. Модель «ІІІ як інструмент».

Для окремих лабораторних, практичних, проєктних або дослідницьких робіт використання технологій штучного інтелекту може бути обов'язковою складовою виконання завдання. У таких випадках здобувачі освіти можуть використовувати генеративні моделі ІІІ для: аналізу та підготовки даних, генерації, аналізу й оптимізації програмного коду, порівняння результатів роботи різних моделей ІІІ, створення візуалізацій, схем або зображень, аналізу великих масивів даних. проведення експериментів із застосуванням сучасних інструментів штучного інтелекту.

Усі результати, отримані за допомогою ІІІ, підлягають критичному аналізу, перевірці та доопрацюванню здобувачем освіти.

Декларування використання ІІІ.

У разі використання технологій штучного інтелекту здобувач освіти зобов'язаний зазначити: назву сервісу або моделі ІІІ; дату використання; характер допомоги (генерація ідей, пошук інформації, аналіз даних, генерація коду, редагування тексту тощо).

За вимогою викладача здобувач освіти повинен надати використані запити (prompts) або пояснити спосіб використання інструментів ІІІ.

Недеклароване використання технологій штучного інтелекту або подання згенерованого ІІІ матеріалу як власного результату навчальної діяльності розглядається як порушення принципів академічної доброчесності відповідно до внутрішніх нормативних документів Університету.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види діяльності протягом практики	для дворівневої шкали оцінювання
90–100	зараховано
70–89	
50–69	
1–49	не зараховано

10. Рекомендована література

Основна література

1. Про туризм : Закон України від 15.09.1995 № 324/95-ВР // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/324/95-bp?utm_source=chatgpt.com
2. Про охорону навколишнього природного середовища : Закон України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/1264-12?utm_source=chatgpt.com
3. Про природно-заповідний фонд України : Закон України від 16.06.1992 № 2456-ХІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/2456-12?utm_source=chatgpt.com
4. Про охорону земель : Закон України від 19.06.2003 № 962-ІV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. https://zakon.rada.gov.ua/rada/term/19568?utm_source=chatgpt.com
5. Про тваринний світ : Закон України від 13.12.2001 № 2894-ІІІ // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України. https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/uk-lv/2894-14?utm_source=chatgpt.com

6. Про рослинний світ : Закон України від 09.04.1999 № 591-XIV // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/591-14?utm_source=chatgpt.com
7. Про стратегічну екологічну оцінку : Закон України від 20.03.2018 № 2354-VIII // База даних «Законодавство України» / Верховна Рада України.
https://zakon.rada.gov.ua/laws/term/2354-19/name?utm_source=chatgpt.com
8. Тарасова В. В., Нестерчук І. К., Ковалевська І. М., Осіпчук А. С. Географія туризму: екологічний туризм : підручник. Житомир : Поліський національний університет, 2021. 252 с.
9. Паньків Н. Є. Екологічний туризм і агротуризм : словник основних понять і термінів. Львів : Галицька Видавнича Спілка, 2022. 232 с. ISBN 978-617-8092-23-8.
10. Гринюк Д. Ю., Гетьман В., Гринюк Т. Природно-заповідні території України: екотуризм та сільська гостинність : колективна монографія / за ред. О. О. Любіцевої. Київ : Талком, 2023. 212 с.
11. Паньків Н. Є. Екологічний туризм і агротуризм : навчальний посібник для студентів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності «Туризм та рекреація». Львів : ФОП Марченко Т. В., 2025. 410 с.
12. Мальська М. П., Гамкало М. З., Романів П. В. Активний туризм: теорія та практика : підручник. Київ : Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. 231 с.
13. Тарасова В. В., Нестерчук І. К., Ковалевська І. М., Осіпчук А. С. Географія туризму: екологічний туризм : підручник. Київ, 2025. 252 с. ISBN 978-617-7594-16-0.

Допоміжна література

1. Паньків Н. Є., Скрипник М. Екологічний туризм як пріоритетний напрямок сталого розвитку туризму в Україні: виклики сьогодення. *Вісник Хмельницького національного університету. Економічні науки*. 2022. № 4. С. 258–263.
2. Замула І. В., Кирилюк Д. Р. Розвиток екологічного туризму в Україні. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 2(104). С. 18–25.
3. Замула І. В., Травін В. В., Кирилюк Д. Р. Післявоєнний розвиток екотуризму в Україні: вітчизняний і міжнародний досвід. *Економіка, управління та адміністрування*. 2023. № 2(104). С. 26–33.
4. Любченко В. В. Туристичний продукт в сегменті екологічного туризму в Україні в умовах сьогодення. *Проблеми теорії та методології бухгалтерського обліку, контролю і аналізу*. 2023. № 3(56). С. 67–71.
5. Нікітенко К. С. Розвиток екотуризму в Україні: потенціал та проблеми. *Таврійський науковий вісник. Серія: Економіка*. 2023. № 15.
6. Соловій І., Адамовський О., Дубовіч І. Сталий туризм: сучасний стан та перспективи розвитку в Україні. *Економіка та суспільство*. 2023. № 50.
7. Депутат М. Поняття, моделі та особливості розвитку екологічного туризму в Карпатському регіоні України. *Науковий вісник Чернівецького університету: Географія*. 2023. № 842. С. 51–56.
8. Горіна Г. О. Сталий розвиток туризму: стратегічні настанови та практики управління. *Торгівля і ринок України*. 2023. № 1(53). С. 52–63.

Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відеолекції, інше методичне забезпечення

- <http://www.ukrstat.gov.ua/> – Офіційний сайт Державного комітету статистики України
- <http://zakon.rada.gov.ua/> – Сайт «Законодавство України»
- <http://www.tourism.gov.ua/> – Офіційний сайт Державної служби туризму і курортів.
- <http://www.nbuv.gov.ua> сайт Національної бібліотеки м.. Вернадського
- <http://www.tourserver.com.ua>

11. Особливості навчання за денною формою в умовах подовження дії обставин непереборної сили

В умовах дії форс-мажорних обмежень освітній процес в університеті здійснюється відповідно до наказів/ розпоряджень ректора або за змішаною формою навчання (дистанційно (за затвердженим розкладом занять) на платформі Zoom проводяться всі лекційні заняття; дистанційно на платформі Moodle (<https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=18127>) проводяться практичні (семінарські), індивідуальні заняття та консультації, контроль самостійної роботи. Складання підсумкового семестрового контролю проводиться дистанційно на платформі Moodle в дистанційному курсі « Екологічний туризм», режим доступу <https://moodle.karazin.ua/course/view.php?id=18127>)